

DOKUMENTACJA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

<p><u>Niniejsza instrukcja jest własnością Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna z siedzibą w Katowicach</u></p>	<p style="text-align: center;">I-ZOS-07-01 Instrukcja dla Wykonawców* - wymagania w zakresie ochrony środowiska</p> <p><i>* podmioty realizujące umowy dla Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna</i></p>
--	---

Opracował	Grzegorz Wyszogrodzki	22.12.2022r.	
Sprawdził	Wiesław Piecha	23.12.2022r	
Zatwierdził	Rajmund Horst	27.12.2022	
	IMIĘ I NAZWISKO	DATA	PODPIS

Polska Grupa Górnicza spółka akcyjna mając na względzie konieczność minimalizowania swojego bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko, biorąc pod uwagę wymagania Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z normą ISO 14001, przyjmuje niniejszą *Instrukcję* do stosowania przez wszystkie firmy realizujące umowy dla PGG S.A.

I. PODSTAWOWE INFORMACJE

1. Celem *Instrukcji* jest opisanie zasad i trybu postępowania w zakresie wywierania wpływu na środowisko przez firmy realizujące umowy zawarte z Polską Grupą Górniczą spółka akcyjna, zwane w dalszej części Wykonawcą.
2. *Instrukcja* obejmuje zasady postępowania wszystkich Wykonawców realizujących umowy dla Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna i umieszczona jest na stronie internetowej www.pgg.pl w zakładce „Dostawcy”.
3. Każdy Wykonawca realizujący umowę z Polską Grupą Górniczą spółka akcyjna powinien zapoznać z postanowieniami niniejszej *Instrukcji* osoby biorące udział w jej realizacji i na żądanie Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna pisemnie udokumentować ten fakt.
4. Upoważnieni przedstawiciele Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna mają prawo audytować realizację umowy na terenie Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna, chyba, że umowa zezwala na audyt w innym wyznaczonym miejscu.

II. ZASADY POSTĘPOWANIA W TRAKCIE REALIZACJI UMOWY

1. Kierując się zasadami prewencji i przezorności, Wykonawca jest zobowiązany do zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko zanim ono jeszcze powstanie, podejmując wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.
2. Zapewnienie przez Wykonawcę realizacji umowy w sposób maksymalnie ograniczający negatywny wpływ na środowisko, powinno w szczególności odbywać się poprzez:
  - spełnianie wymagań przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska, zwłaszcza przestrzeganie posiadanych decyzji i pozwoleń administracyjnych odpowiednich do zakresu prowadzonej działalności,
  - zapoznanie pracowników z wymaganiami z zakresu ochrony środowiska i zobowiązanie ich do przestrzegania tych wymagań,
  - podejmowanie działań w celu wyeliminowania lub ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko,
  - odpowiednią organizację pracy, tj. właściwe przygotowanie techniczne oraz technologiczne do zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska wykonywania prac,

- utrzymywanie czystości i porządku w miejscu realizacji usługi i w trakcie poruszania się po terenie Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna, a także w miejscach przylegających do terenów PGG S.A. (parkingi, miejsca oczekiwania na wjazd).
3. W trakcie realizacji umowy Wykonawca zobowiązany jest do stosowania w pełni sprawnych maszyn i urządzeń, celem zmniejszenia ryzyka awarii mogących spowodować zagrożenie dla środowiska (np. wyciek płynów eksploatacyjnych) i/lub uciążliwości dla społeczności lokalnych (np. nadmierną emisję hałasu).
  4. Jeśli w trakcie realizacji umowy Wykonawca korzysta z pojazdów, na terenach Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna oraz w miejscach do nich przylegających zabronione jest:
    - mycie i sprzątanie pojazdów (poza miejscami do tego wyznaczonymi),
    - poruszanie się z niewłaściwie zabezpieczonymi materiałami stwarzającymi zagrożenie zanieczyszczenia środowiska,
    - pozostawiania pojazdów na biegu jałowym.
  5. Wykonawca zobowiązany jest do racjonalnego gospodarowania powierzchnią ziemi, zapobiegając jej zanieczyszczeniu, niszczeniu powierzchni zielonej oraz powstawaniu erozji wodnej i wietrznej.
  6. W miejscach, gdzie w trakcie prowadzenia prac (oraz przy transporcie) istnieje ryzyko uszkodzenia zieleni, należy zachować szczególną ostrożność. Jeśli to konieczne, należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia, np. wyгородzenie terenu wokół drzew czy drewniane lub gumowe osłony zabezpieczające pnie drzew przed uszkodzeniem.
  7. Warunki korzystania z mediów energetycznych, wodnych i innych: zabrania się Wykonawcy samowolnego poboru mediów, bez uprzedniego uzgodnienia z Polską Grupą Górniczą spółka akcyjna. Mając na uwadze troskę o środowisko naturalne, media niezbędne do realizacji umowy powinny być używane w sposób jak najbardziej oszczędny.
  8. Sposób postępowania z materiałami:
    - a) Wykonawca może magazynować na terenie Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna niezbędne materiały i substancje potrzebne do wykonania prac tylko w miejscach wyznaczonych i uzgodnionych z Osobą odpowiedzialną za realizację umowy z ramienia Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna.
    - b) Należy zapewnić takie warunki magazynowania materiałów, aby zapobiegać ich wzajemnemu mieszanemu i zanieczyszczeniu, a także by ich właściwości fizykochemiczne nie uległy zmianie, nie ulegały deprecjacji, wskutek czego mogłyby powstać odpady lub zanieczyszczenie powietrza, wód oraz gleby.
    - c) Wykonawcy nie wolno wwozić na teren Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna, bez konsultacji z Osobą odpowiedzialną za realizację umowy z ramienia Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna, jakichkolwiek materiałów

lub substancji, mogących zanieczyścić wodę, glebę lub powietrze atmosferyczne.

- d) Wszystkie wwożone na teren Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna oraz użytkowane podczas realizacji umowy materiały, substancje niezbędne do wykonania prac, należy tak zabezpieczyć, aby uniemożliwić im zanieczyszczenie wody, gleby lub powietrza atmosferycznego.
  - e) Butle ze sprężonymi gazami należy przechowywać w pozycji stojącej w sposób zabezpieczony przed ich wywróceniem i uszkodzeniem zaworów. Zabronione jest przewracanie, toczenie lub rzucanie butli oraz używanie ich niezgodnie z przeznaczeniem.
  - f) Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności i przestrzegania zapisów zawartych w kartach charakterystyki substancji niebezpiecznych (w tym odpadów), jeśli są one wykorzystywane w trakcie realizacji umowy.
  - g) Celem zapewnienia bezpieczeństwa pracowników oraz środowiska Wykonawca powinien mieć na wyposażeniu adekwatne środki ochrony, a także środki ograniczające rozprzestrzenianie się i neutralizujące ewentualne wycieki i zanieczyszczenia, w tym pojemniki, do których byłyby one zbierane.
  - h) Wykonawcy nie wolno na terenie Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna i miejscu prowadzenia robót zakopywać ani spalać jakichkolwiek substancji, przedmiotów, odpadów itp.
  - i) Wykonawcy nie wolno podczas realizacji zadań na rzecz Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna wylewać jakichkolwiek żrących, trujących oraz innych niebezpiecznych substancji i płynów eksploatacyjnych do kanalizacji, wód podziemnych lub powierzchniowych oraz do gleby.
9. Sposób postępowania z odpadami:
- a) Każdy pracownik Wykonawcy ma obowiązek wykonywać swoją pracę w taki sposób, aby zapobiegać powstawaniu odpadów i ograniczać ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko.
  - b) Działania należy prowadzić w taki sposób, aby jak najdłużej zachować użyteczność stosowanych surowców, materiałów, maszyn/urządzeń i nie dopuszczać do ich deprecjacji. Przed wyrzuceniem materiału czy produktu należy rozważyć możliwość jego ponownego wykorzystania, naprawy lub odnowienia.
  - c) Należy przestrzegać ustalonych parametrów procesów technologicznych, pod kątem zachowania norm wykorzystania materiałów, celem zapobiegania nadmiernemu ich zużyciu.
  - d) Wykonawca ponosi odpowiedzialność za postępowanie z wytworzonymi odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie.

- e) Przez cały okres realizacji umowy Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni rodzaj i liczbę pojemników, właściwych dla wytwarzanych odpadów.
- f) Przed przekazaniem odpadów należy odpady zabezpieczyć w taki sposób, aby nie powodowały m.in. wtórnej emisji do powietrza atmosferycznego, wycieku do wód lub do gleby czy innego zanieczyszczenia środowiska.
- g) Posiadaczem wytworzonych w wyniku realizacji umowy na rzecz Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna odpadów jest Wykonawca (*chyba, że umowa stanowi inaczej*) i zobowiązany jest on do gospodarowania odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- h) Odpady należy magazynować w taki sposób, aby nie powstawały inne odpady lub zmieniały się ich właściwości, uniemożliwiając w ten sposób ich wykorzystanie. W szczególności w trakcie magazynowania odpadów nie wolno dopuścić do ich wtórnego zanieczyszczenia, co uniemożliwiłoby ich dalsze gospodarcze wykorzystanie.
- i) Odpady w miejscu ich magazynowania należy umieszczać w taki sposób, aby zajmowały możliwie najmniej przestrzeni i nie utrudniały dalszego nimi gospodarowania. Miejsca magazynowania odpadów muszą być prawidłowo oznakowane i zabezpieczone.
- j) W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia opakowania substancji niebezpiecznej, należy ją umieścić w opakowaniu zastępczym, które ma odpowiadać właściwościom opakowania pierwotnego. Opakowanie zastępcze musi posiadać trwałe oznaczenie dotyczące zawartości.
- k) Transport odpadów musi odbywać się zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów oraz zagrożenia, które mogą powodować odpady.
- l) Transport odpadów niebezpiecznych stanowiących towary niebezpieczne należy prowadzić z zachowaniem wymagań zawartych w przepisach o transporcie towarów niebezpiecznych.
- m) Polska Grupa Górnicza spółka akcyjna ma prawo wezwać Wykonawcę do przedstawienia dowodów na prawidłowe zagospodarowanie odpadów powstałych wyniku realizacji usługi (np. w postaci kopii kart przekazania odpadów), których posiadaczem jest Wykonawca.

III. METODYKA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.

1. Wykonawca jest zobowiązany do takiego prowadzenia prac, aby zapobiegać powstawaniu sytuacji awaryjnych (w tym pożaru), a także do posiadania odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by móc skutecznie minimalizować skutki ewentualnych awarii środowiskowych.

2. Jeżeli pomimo zachowania wszystkich środków ostrożności, w trakcie wykonywania prac wystąpi emisja zanieczyszczenia do wody, gleby lub powietrza atmosferycznego i doszło do zagrożenia środowiska, wówczas należy postępować według niżej podanych zasad:
  - należy podjąć działania w celu eliminacji przyczyny powstania zagrożenia dla środowiska, np. poprzez zatrzymanie urządzenia które uległo awarii skutkującej wyciekiem;
  - w przypadku emisji substancji, mogącej spowodować zanieczyszczenie powietrza, wody lub gleby należy ograniczyć jej możliwość rozprzestrzeniania się przez zastosowanie odpowiednich (np. określonych w karcie charakterystyki) środków;
  - celem zapewnienia bezpieczeństwa należy zabezpieczyć teren przed dostępem osób postronnych;
  - wyciek (w zależności od rodzaju substancji, płynu) należy zasypać sorbentem lub środkiem neutralizującym; po wchłonięciu należy go zebrać do pojemnika oraz przekazać firmie unieszkodliwiającej odpady;
  - o wystąpieniu wszystkich zakłóceń, awarii, pożaru itp. należy powiadomić osobę odpowiedzialną za nadzorowanie wykonywanej usługi z ramienia Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna, pracowników odpowiedzialnych za ochronę środowiska i odpowiednie służby.
3. Zabronione jest utrudnianie dostępu do materiałów i urządzeń służących przeciwdziałaniu zagrożeniom środowiskowym (np. do pojemników z sorbentami czy do urządzeń p.poż.), a także utrudnianie prowadzenia działań ratowniczych np. poprzez blokowanie wyjść ewakuacyjnych i dróg p.poż.
4. W przypadku awarii skutkującej potrzebą przeprowadzenia ewakuacji, jej przebiegiem kieruje przełożony pracowników Wykonawcy do czasu przejęcia kierownictwa akcji ewakuacyjnej przez odpowiednich pracowników Polskiej Grupy Górniczej spółka akcyjna lub przez odpowiednie służby ratownicze.

IV. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

1. Za powstałe w trakcie realizacji umowy negatywne wpływy na środowisko (m. in. zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby i ziemi, uszkodzenie lub zniszczenie drzew, krzewów oraz terenów zieleni), a także za działania naprawcze odpowiada Wykonawca.
2. W przypadku powierzenia realizacji umowy lub jej części podwykonawcy, za przestrzeganie wymagań w zakresie ochrony środowiska przez podwykonawcę pełną odpowiedzialność ponosi Wykonawca.